

Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam

Beheer van sporthallen en sportparken (fase 1)

*Rekenkamerbrief 2013 - 06
2 mei 2013*

Geachte leden van de raden,

In het najaar van 2012 is de rekenkamer gestart met een onderzoek naar het beheer en de exploitatie van sportaccommodaties. Zoals aangegeven in de onderzoeksopzet van 11 januari 2013 bestaat het onderzoek uit een inventarisatie van aanwezige informatie (fase 1) en een mogelijk diepgaander onderzoek naar een aantal specifieke accommodaties (fase 2). De eerste fase is afgerond. We hebben een inventarisatie gemaakt van het beleid en de kosten en opbrengsten van sportaccommodaties in de stadsdelen Nieuw-West, Noord, Oost en Zuid. Op basis van deze inventarisatie hebben we besloten om ook de tweede fase van het onderzoek uit te voeren. Het totale onderzoek zal naar verwachting dit jaar worden afgerond.

We hebben besloten om tussentijds een brief te schrijven aan de vier betrokken stadsdelen over de resultaten van de eerste fase en deze ook naar de gemeenteraad te sturen. De directe aanleiding om dit te doen zijn de bezuinigingen op sport die in het kader van 'Eén stad, één opgave' worden voorgesteld. Deze bezuinigingen zijn opgenomen in de Kadernota 2014 die op 22 mei in de commissie KSZ van de gemeenteraad behandeld wordt. Deze bezuinigingen worden gedeeltelijk onderbouwd door het onderzoek van BMC (Validatie gegevens begrotingen sport stadsdelen Amsterdam) dat in opdracht van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling (DMO) is uitgevoerd. Voor zover wij hebben kunnen vaststellen laten dit onderzoek en onze eigen inventarisatie echter zien dat de beschikbare informatie onvoldoende is om de voorgestelde bezuinigingen goed te kunnen invullen.

Achtergrond inventarisatie

Een belangrijke *aanleiding* voor ons onderzoek was de wens van de gemeente om ook op de sport bezuinigingen te realiseren. Essentieel daarvoor is inzicht in de kosten en opbrengsten van de sportaccommodaties. Alleen dan kan worden bepaald welke bezuinigingen mogelijk en haalbaar zijn.

De hoofdvraag van ons onderzoek is: *“In hoeverre is het door de vier stadsdelen Nieuw-West, Noord, Oost en Zuid gevoerde beleid en de uitvoering van het beheer en de exploitatie van sporthallen en sportparken doelmatig?”*

In de eerste fase zijn wij nagegaan of er bij de stadsdelen Nieuw-West, Noord, Oost en Zuid voldoende informatie beschikbaar was om inzicht te krijgen in het beleid van de stadsdelen en de beschikbare kosten en opbrengsten per sportaccommodatie.

Deze inventarisatie is uitgevoerd aan de hand van door de stadsdelen beschikbaar gestelde gegevens over het algemeen sportbeleid en specifiek accommodatiebeleid. Voor de kosten en opbrengsten per sportaccommodatie hebben wij vooral gebruik gemaakt van de gegevens die door BMC zijn verzameld. We vatten in deze brief de belangrijkste bevindingen samen. De gedetailleerde bevindingen zijn te vinden in het onderzoeksrapport *Beheer sporthallen en sportparken (fase 1)*. Dit rapport is op onze website beschikbaar.

Samenvatting bevindingen

In Amsterdam zijn alle gemeentelijke sporttaken en -bevoegdheden bij de oprichting van de stadsdelen officieel aan de stadsdelen overgedragen. De stadsdelen en de centrale stad hebben echter in het Bestuursakkoord Sport (2003) afgesproken gezamenlijk beleid te ontwikkelen. In de praktijk vormen de sportnota 2009-2012 en de huidige concept beleidsbrief sportnota 2013-2016 de grondslagen hiervoor. Van de vier onderzochte stadsdelen hebben drie stadsdelen lokaal algemeen sportbeleid opgesteld door middel van een bestuurlijk vastgesteld sportplan voor de periode van 2009-2012 dat aansloot bij het sportplan van de centrale stad voor diezelfde periode. Alleen stadsdeel Zuid heeft dit niet gedaan. Geen van de stadsdelen heeft een specifiek sportaccommodatiebeleid ontwikkeld waarin aspecten als de behoefte aan sportaccommodaties, inzicht in de huidige en beoogde kwaliteit en een expliciete (onderbouwde) keuze voor een vorm van beheer en exploitatie zijn opgenomen. Wel zijn deze aspecten in stadsdeel Zuid in aparte ambtelijke notities behandeld. De andere drie stadsdelen behandelen deze aspecten deels of in beperkte mate.

Stadsdeel Zuid heeft systematisch meerjarenonderhoudsplannen voor de sportaccommodaties opgesteld. In de drie andere stadsdelen is dit niet

gebeurd of niet volledig. Bijvoorbeeld voor een deel van de sportparken of sporthallen of voor een beperkt aantal jaren.¹ Op basis van de beschikbaar gestelde gegevens van BMC blijkt dat geen enkel stadsdeel een volledig inzicht in de kosten en opbrengsten per sportaccommodatie heeft. Stadsdeel Zuid heeft van alle vier de stadsdelen nog het meeste inzicht. In elk stadsdeel ontbreekt wel een onderdeel of meerdere onderdelen van de daadwerkelijke kosten².

In de bijlage bij deze brief is een overzicht van de scores op alle onderdelen te vinden.

Algemene conclusie

Samenvattend concluderen wij dat drie van de vier onderzochte stadsdelen wel algemeen sportbeleid hebben, maar dat specifiek accommodatiebeleid in alle vier de stadsdelen ontbreekt. De aandacht voor een expliciete keuze voor de vormen van beheer en exploitatie van de sportaccommodaties is beperkt. De informatie over de kosten en opbrengsten per sportaccommodatie is in drie van de vier onderzochte stadsdelen onvoldoende. De kwaliteit varieert sterk per stadsdeel.

Aanbeveling

Het slagen van de, in de Kadernota 2014 genoemde, beoogde bezuinigingen is onder meer afhankelijk van inzicht in de gemaakte kosten en ontvangen opbrengsten per sportaccommodatie. Daarnaast zijn de (nog te kiezen) vorm van beheer en exploitatie van en de gewenste bestuurlijke invloed op de sportaccommodaties van belang. Wij hebben daarom de volgende aanbeveling geformuleerd:

Geef pas een definitieve invulling aan de beoogde bezuinigingen binnen het beleidsterrein sport als aan twee belangrijke voorwaarden is voldaan:

1. Inzicht in de huidige kosten en opbrengsten per sportaccommodatie en de opbouw van die kosten.

Voor het kunnen maken van een afgewogen keuze op welke onderdelen er het beste bezuinigd kan worden, is inzicht in de gemaakte kosten en opbrengsten per sportaccommodatie nodig. Duidelijk moet worden welke verschillende soorten kosten de stadsdelen boeken op de sportaccommodaties en welke doorbelastingen (overhead) zij aan deze accommodaties toerekenen. Bij het eerste gaat het bijvoorbeeld om de vraag of de kosten van zowel het onderhoud binnen als buiten de lijnen van het sportveld meetellen. Dit geldt ook voor de kosten van het baggeren van sloten; zijn deze wel of niet meegenomen. Bij de doorbelastingen valt te denken aan kosten van een centrale afdeling, financiën, de ondernemingsraad of ICT.

¹ Zie onderzoeksrapport, paragrafen 3.3, 4.3, 5.3 en 6.3; beschikbaar op de website van de rekenkamer.

² Zie onderzoeksrapport, paragrafen 3.4, 4.4, 5.4 en 6.4.

2. *Inzicht in de mogelijke vormen van beheer en exploitatie met daaraan gekoppeld de voor- en nadelen op financieel en bestuurlijk vlak en een duidelijke visie en uitgangspunten van de gemeente over beheer en exploitatie.*

Om bezuinigingen op sport te kunnen realiseren is de vorm van beheer en exploitatie mede bepalend. Wij hebben in ons onderzoek geconstateerd dat de centrale stad en de stadsdelen overwegen een meer centrale vorm van beheer en exploitatie door te voeren. BMC geeft in zijn rapport aan dat op de lange termijn een andere beheerstructuur met een niet-gemeentelijke CAO forse financiële voordelen kan bieden. Dit zijn echter slechts voorbeelden van een bepaalde vorm van beheer en exploitatie. Er zijn meer mogelijkheden en ook allerlei verschillende invullingen. Op dit moment ontbreekt het inzicht in de financiële en bestuurlijke consequenties van keuzes voor een specifieke vorm van beheer en exploitatie en een ondoordachte keuze kan ongewenste effecten hebben. Als er bijvoorbeeld veel directe bestuurlijke invloed wordt weggegeven kan de gemeente geconfronteerd worden met extra kosten als ze toch bepaalde zaken rond tarieven of specifieke doelgroepen geregeld wil zien. Deze extra kosten kunnen de beoogde bezuiniging geheel of gedeeltelijk te niet doen.

Bestuurlijke reacties

De rekenkamer heeft dit rapport op 11 april 2013 voor bestuurlijk wederhoor voorgelegd aan het college van B en W en de dagelijks besturen van de stadsdelen Nieuw-West, Noord, Oost en Zuid. Wij hebben op 24 april 2013 een reactie op het rapport ontvangen van het hoofd van de afdeling Sport van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling namens het college van B en W. Op 23 april 2013 heeft de wethouder Sport namens het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost een reactie gegeven. Op 25 april 2013 heeft zowel het dagelijks bestuur van stadsdeel Nieuw-West als van stadsdeel Zuid een reactie gegeven. Van het dagelijks bestuur van het stadsdeel Noord hebben wij op 26 april 2013 een reactie gekregen.

Hierna volgt de integrale tekst van de bestuurlijke reactie van het college van B en W en de dagelijks besturen van de stadsdelen Nieuw-West, Noord, Oost en Zuid en vervolgens het nawoord van de rekenkamer.

Bestuurlijke reactie college B en W

Op 11 april heeft u aan het College van B&W het concept rekenkamerrapport *Beheer Sporthallen en Sportparken (fase 1)* en de concept rekenkamerbrief (het bestuurlijk rapport) aangeboden. Het betreft een tussentijdse rapportage dat vanwege de Kadernota 2014 en 1 Stad 1 Opgave reeds aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Op het moment van aanbieden aan het College, op 11 april 2013, had de besluitvorming over de Kadernota 2014 en de daarbij behorende bezuinigingen in het kader van 1 Stad 1 Opgave door het College nog niet plaatsgevonden. Over Sport en 1 Stad 1 Opgave is op 11 april 2013 nog geen enkel besluit genomen door de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft op 13 februari 2013 in het voorstel "Instemmen met de extracomptabele begrotingswijziging 2013 '1 Stad 1 Opgave'

alleen kennis genomen van het voorstel om voor sport scenario's over beheer en exploitatie van sportaccommodaties uit te werken. De beoogde bezuinigingen in het voorstel is € 1,5 miljoen.

Het College heeft op 23 april 2013 ingestemd met onderstaande bestuurlijke reactie:

1) Het rapport van de Rekenkamer ondersteunt de bezuiningsrichting voor sport in het kader van 1 Stad 1 Opgave, waarin scenario's worden voorgesteld voor het beheer en exploitatie van sportaccommodaties.

Het concept onderzoeksrapport van de Rekenkamer heeft als belangrijkste informatiebron het onderzoeksrapport van BMC gebruikt. Dit betreft een inventarisatie van de begrotingen van alle stadsdelen en Centrale Stad van het onderdeel Sport. Net als de Rekenkamer was BMC daarbij afhankelijk van de kwaliteit en de eenduidigheid van aanleveren door de stadsdelen. Het rapport van BMC is in opdracht van DMO Sport uitgevoerd, om binnen het domein van de sport richting te kunnen geven aan bezuinigingen in het kader van 1 Stad 1 opgave. Zoals opgenomen in het raadsvoorstel van 14 februari 2013 staat het beheer en exploitatie van sportaccommodaties centraal. Het rapport van BMC wijst zelf ook op het feit dat de inventarisatie niet 100% compleet is, en wijst ook aan welke onderdelen ontbreken. Het rapport van BMC geeft richtingen aan voor bezuinigingen. Het concept onderzoeksrapport van de Rekenkamer komt ook tot de conclusie dat niet alle informatie volledig is en dat de aandacht voor een expliciete keuze voor de vormen van beheer en exploitatie van de sportaccommodaties beperkt is. Dit is ook precies de opdracht in het kader van 1 Stad 1 Opgave: scenario's over beheer en exploitatie van sportaccommodaties moeten verder worden uitgewerkt.

2) De aanbeveling in het bestuurlijke rapport d.d. 11 april 2013 met betrekking tot de voorgestelde bezuiniging in de Kadernota 2014 kan niet worden onderschreven door het College, omdat op 11 april de bezuinigingen in de Kadernota 2014 nog niet bekend waren.

De aanbeveling van de Rekenkamer d.d. 11 april over voorgestelde bezuinigingen in de kadernota 2014 is niet mogelijk aangezien op deze datum geen besluiten zijn genomen. In ambtelijke voorstellen voor de kadernota worden alleen richtingen aangegeven, waarbij ook expliciet in staat vermeld dat deze nog verder moeten worden uitgewerkt. De ambtelijke voorstellen gaan niet in op specifieke accommodaties maar richten zich op bijvoorbeeld BTW en tarieven.

Bestuurlijke reactie stadsdeel Nieuw-West

Op 11 april jl. heeft u ons het concept rekenkamerrapport getiteld Beheer sportparken en sporthallen (fase 1) aangeboden voor bestuurlijke wederhoor. Dit concept rekenkamer-rapport bestaat uit een concept rekenkamerbrief en een concept onderzoeksrapport. Met deze brief geven wij u een bestuurlijke reactie.

Allereerst willen wij u bedanken voor het verzette werk in de gegeven korte tijdspanne. Daarbij zijn we blij dat u naar aanleiding van de ambtelijke wederhoor de feitelijke onjuistheden en de minder positieve toon van het rapport gedeeltelijk hebt aangepast.

Wij betreuren het echter dat dit niet heeft geleid tot een aanpassingen van de scores, met name van 2.2. (heeft aandacht voor vorm van beheer / exploitatie). Wij zijn van mening dat juist dit vraagstuk hoog op onze bestuurlijke agenda staat.

In het rapport is aangegeven dat het stadsdeel wel algemeen sportbeleid heeft, maar dat een specifiek accommodatiebeleid ontbreekt. U heeft hierbij gekeken naar de periode 2009-2012. Kort na het samengaan het samengaan van de stadsdelen Geuzenveld-Slotermeer, Osdorp en Slotervaart in 2010 is een start gemaakt met het opstellen van diverse beleidsnota's. Zo zijn in mei 2012 de visie op de sportsimulering vastgesteld en de visie op de sportparken. Op korte termijn zal een uitwerkingsplan van de visie op de sportparken ter besluitvorming worden voorgelegd. Verder is eind 2011 een onderhoudsplan voor de sportparken 2012 vastgesteld en onlangs een investerings- en onderhoudsplan voor de sportparken 2013-2014. Momenteel wordt ook gewerkt aan een vastgoednota sport. Daarnaast is op sportpark de Eendracht op 1 juli 2012 een pilot sportparkmanagement gestart. Deze pilot loopt tot 31 december 2013. Er zal een evaluatie plaatsvinden en naar aanleiding daarvan gekeken worden of verlenging van het sportparkmanagement en uitbreiding naar andere parken gewenst is.

Met andere woorden: beleid over het beheer sporthallen en sportparken over de periode 2009-2012 ontbreekt wellicht gedeeltelijk, maar het stadsdeel heeft de afgelopen jaren niet stil gezeten en wij zitten nog steeds niet stil. Wij zien dit graag nadrukkelijker naar voren komen in uw onderzoeksrapport.

In uw aanbevelingen geeft u aan dat het van belang is meer inzicht te hebben in de huidige kosten en opbrengsten per sportaccommodatie. Wij ondersteunen deze aanbeveling en zullen er de komende tijd op inzetten hier meer helderheid in te krijgen.

Bestuurlijke reactie stadsdeel Noord

Hierbij ontvangt u de bestuurlijke reactie op het onderzoeksrapport Beheer sporthallen en sportparken, fase 1 en met name op de daarbij behorende Rekenkamerbrief.

Aanleiding voor een tussentijdse Rekenkamerbrief is de behandeling van de Kadernota 2014 in de commissie KSZ (KunstSportZorg) van 22 mei 2013. In de Kadernota staan mogelijke bezuinigingen op het terrein van sport. De Rekenkamer geeft echter aan dat naar hun mening de beschikbare informatie en onderbouwing van de bezuinigingen onvoldoende is om de voorgestelde bezuinigingen verantwoord in te vullen. Deze zorg delen wij met de Rekenkamer, temeer daar deze bezuinigingen bovenop de forse bezuinigingen komen op stadsdeelniveau.

Ten aanzien van het inzicht van kosten en opbrengsten per sportaccommodatie het volgende. In stadsdeel Noord is juist vanwege de noodzakelijke bezuinigingen -maar ook vanwege de mogelijkheid van BTW-belaste exploitatie- in 2012 gestart met de informatie per sportaccommodatie te registreren in de begroting. Voorheen was er onvoldoende reden om alle kosten en opbrengsten tot op detailniveau op te nemen in de begroting.

Dit brengt ook meer administratie met zich mee. Een en ander werd en wordt wel in andere overzichten geregistreerd.

Bij aanbeveling 2 waarschuwt de Rekenkamer voor een mogelijk te snelle keuze voor een andere beheerstructuur voor beheer en exploitatie van sportaccommodaties vanwege onvoldoende inzicht in de financiële en bestuurlijke consequenties. Wij onderschrijven deze aanbeveling. Voor ons zwembad vindt daarom binnenkort besluitvorming plaats over de toekomstige beheervorm waarbij het borgen van maatschappelijke doelstellingen en financiële transparantie van de exploitatie, binnen de gegeven budgettaire kaders, de belangrijkste opgave is voor de komende jaren. Daarna kan besloten worden tot een eventuele volgende stap naar een andere beheervorm.

Bestuurlijke reactie stadsdeel Oost

Het Dagelijks Bestuur van stadsdeel Oost wil graag van de mogelijkheid gebruikmaken om te reageren op het concept rapport "Beheer sporthallen en sportaccommodaties".

Sport heeft prioriteit in stadsdeel Oost. Daarbij gaat het stadsdeel naar buiten gericht te werkt. Ondermeer via reguliere bijeenkomsten met de georganiseerde sport en andere aanbieders wordt actief opgehaald of het product sport aansluit op de vraag. Uw onderzoek sluit daar goed bij aan en bevat waardevolle informatie om de kwaliteit van de sportaccommodaties en de bedrijfsvoering nog verder te verbeteren.

Het beeld dat in het rapport geschetst wordt is dat stadsdeel Oost de basis op de meeste toetsaspecten op orde heeft, maar dat er ook enkele aandacht punten zijn. Het DB kan zich daarin goed vinden.

Stadsdeel Oost huisvest een bovengemiddeld aantal basis sportvoorzieningen en is de trekker van de ontwikkeling van meerdere nieuwe voorzieningen op IJburg. Ook heeft het stadsdeel een fusie achter de rug, waarbij de organisatiestructuur m.b.t. sport opnieuw is ingericht. Deze ontwikkelingen hebben veel ambtelijke capaciteit gekost en daarbij moesten onvermijdelijk keuzes worden gemaakt. Mede gelet op de grote vraag, heeft de ontwikkeling van nieuwe voorzieningen en het dagelijks beheer en de exploitatie van de accommodaties de eerste prioriteit gekregen.

Dit betekent niet dat er de afgelopen drie jaar niet is geïnvesteerd in de harmonisatie en actualisatie van het sportbeleid en de administratieve organisatie. In het rapport wordt dit gesignaleerd, maar op onderdelen mogelijk iets onderbelicht.

Voor het meerjarenonderhoud van de sporthallen zijn recentelijk dienstverleningsovereenkomsten opgesteld. Deze zijn gebaseerd op het geprognosticeerde onderhoud voor de komende 10 jaar. Ook voor de nieuwe hallen op IJburg worden deze overeenkomsten binnenkort opgesteld.

In de rapportage scoort Oost een onvoldoende op het punt *Aandacht voor vorm van beheer/exploitatie*. De constatering dat er geen expliciet beleid is vastgesteld voor de exploitatie en het beheer van sportaccommodaties is correct.

Daarbij merkt u op dat in het Sportplan is opgenomen dat stadsdeel Oost open staat voor mogelijkheden om te verzelfstandigen en daar uitvoering aan geeft. Bijvoorbeeld in de vorm van de verzelfstandiging van het Roeicentrum Berlagebrug en door kaders op te stellen voor verzelfstandiging van tennisvereniging. Hiermee wordt ons inziens wel degelijk een beleidsrichting aangegeven voor de exploitatie en het beheer.

De reden dat er tot nu toe geen bijzondere aandacht is gegeven aan de vorm van het beheer en de exploitatie is ook ingegeven door het verzoek van de stedelijk wethouder sport om op dit punt terughoudend te zijn, in afwachting van de consequenties voor de sport van de invoering van het nieuwe bestuurlijk stelsel.

Tot slot merk ik op dat de samenwerking met de rekenkamer bij het onderzoek als prettig en constructief wordt ervaren en er op te vertrouwen dat dit ook bij de uitvoering van de tweede fase van het onderzoek het geval zal zijn.

Bestuurlijke reactie stadsdeel Zuid

Hierbij reageren wij op de toezending van uw concept onderzoeksrapport getiteld "Beheer sporthallen en sportparken (fase 1)" en uw concept rekenkamerbrief.

De opbouw van uw rapport is overzichtelijk en de samenvatting en aanbevelingen in de brief zijn helder geformuleerd, waarvoor onze complimenten. Wij zijn trots op het feit dat u in beeld heeft gebracht dat stadsdeel Zuid op de getoetste aspecten (beleid en financiën) zo goed scoort in het beheer van onze sporthallen en sportparken. En dat u aangeeft dat ons stadsdeel het meeste inzicht heeft in de kosten en opbrengsten van de sportaccommodaties. Daarnaast hebben we ons (groot) onderhoud goed in beeld, omdat we systematisch werken volgens onze meerjarige onderhoudsplannen in 'Sport In Systematiek' en 'Planon'.

In de rekenkamerbrief staat in de 'Samenvatting bevindingen' op pagina 2 dat stadsdeel Zuid geen lokaal algemeen sportbeleid heeft opgesteld dat aansluit bij het bestuurlijk vastgestelde sportplan 2009-2012.

Na de fusie van de stadsdelen Oud-Zuid en Zuideramstel in 2010 hebben wij ons sportbeleid opgenomen in het beleidskader van het Sociaal Domein, dat aansluit bij het centraal stedelijk sportplan. Voor de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling werd daarmee voldaan aan de afspraken uit het centraal stedelijke sportplan 2009-2012 en aan de cofinancieringsvoorwaarden.

In 2012 hebben wij dit beleid geëxpliciteerd met een eigen nota voor ons sportbeleid.

Deze Sportnota 2013-2016 is met de betrokken partijen besproken, voordat wij deze hebben vastgesteld.

Voor het beantwoorden van de onderzoeksvraag welk beleid de stadsdelen hebben voor het beheer en exploitatie van sportaccommodaties hanteert u de norm:

"Bij het beleid van het stadsdeel wordt nagegaan welk beleid het stadsdeel heeft vastgesteld voor sport voor de jaren 2009-2012, of dit is afgestemd met het beleid van de centrale stad en ook daadwerkelijk is vastgesteld door de stadsdeelraad."

Volgens deze norm scoort ons stadsdeel niet goed op het hebben van sportbeleid. Wij vinden dat uw norm onvoldoende rekening houdt met de fusie in 2010. Wij maken daarom de kanttekening dat in 2010 het vastgestelde sportbeleid van 2009 plaats heeft gemaakt voor sportbeleid dat was opgenomen in het beleidskader van het sociaal domein, dat aansloot bij het centraal stedelijk sportplan. Wij verzoeken u deze nuancering duidelijk in uw definitieve brief en rapport op te nemen.

Nawoord rekenkamer

De rekenkamer dankt het college van B en W en de dagelijks besturen van de stadsdelen Nieuw-West, Noord, Oost en Zuid voor de reacties op de rekenkamerbrief van de rekenkamer.

Centrale stad

Het college van B&W zegt in zijn reactie dat het rapport van de rekenkamer de bezuinigingsrichting voor sport ondersteunt. De rekenkamer benadrukt dat in ons rapport geen uitspraak is gedaan - niet in negatieve zin en niet in positieve zin - over de bezuinigingsrichting voor sport. We rapporteren tussentijds met een brief, omdat wij geconstateerd hebben dat er geen goed inzicht is in de financiën van de sportaccommodaties en de mogelijke financiële en bestuurlijke gevolgen van de verschillende vormen van beheer en exploitatie. Wij achten dit inzicht noodzakelijk om een goede invulling aan de te nemen bezuinigingen te kunnen geven. We bevelen aan deze inzichten te realiseren.

We vinden het jammer dat het college de kern van onze boodschap negeert door enigszins formeel te reageren. Het college stelt in de bestuurlijke reactie dat de aanbeveling niet door het college onderschreven kan worden omdat op het moment van reageren (11 april 2013) de bezuinigingen in de Kadernota 2014 nog niet bekend waren. Het gaat ons echter niet om de hoogte van de bezuiniging of om de bezuinigingsrichting. Dat is een politieke keuze en voor ons een gegeven. We maken ons zorgen over de kwaliteit van de onderliggende informatie. Wij vinden het van belang dat de invulling van de bezuinigingen gebeurt op basis van betrouwbare informatie en doordachte keuzes. Niet alleen moeten de consequenties duidelijk zijn, ook de risico's.³

Overigens zijn, ook als er geen bezuinigingen voor de sport aan de orde zouden zijn, de genoemde inzichten noodzakelijke randvoorwaarden voor een goede inrichting van het beheer en de exploitatie van sportaccommodaties en de daarbij behorende bedrijfsvoering.

---

³ In dit kader wil de rekenkamer verwijzen naar haar onderzoeksopzet Bezuinigingen 2011-2014, november 2011 (blz.17) waarin ingegaan wordt op de risico's van 'onvoldoende doordachte bezuinigingsplannen'. Samengevat zijn die risico's dat de bezuinigingen feitelijk niet worden gerealiseerd of dat er sprake is van niet beoogde negatieve effecten.

Stadsdelen

Het verheugt ons te lezen dat de vier stadsdelen zich overwegend kunnen vinden in de resultaten van ons onderzoek. Stadsdeel Oost ervaart de informatie uit het rapport als waardevol en stadsdeel Zuid vindt de samenvatting en aanbeveling helder geformuleerd. De dagelijks besturen van de stadsdelen Nieuw-West en Noord ondersteunen onze aanbeveling. De bestuurlijke reacties van de stadsdelen Oost en Zuid gaan echter alleen in algemene zin in op onze conclusies en aanbevelingen. Uit deze reacties hebben wij niet kunnen afleiden of onze aanbeveling door hen is overgenomen.

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Noord wekt in zijn reactie de indruk als zou de rekenkamer een politieke uitspraak doen over de wenselijkheid van de voorgestelde bezuinigingen. Wij gaan in ons rapport echter niet in op de onderbouwing van deze bezuinigingen. Zoals hiervoor al gezegd, vinden wij het van belang dat door de gemeenteraad vastgestelde bezuinigingen worden ingevuld op basis van betrouwbare informatie en doordachte keuzes.

De stadsdelen geven in hun bestuurlijke reacties aan dat zij de afgelopen jaren al de nodige stappen hebben ondernomen, op onderdelen accommodatiebeleid hebben geformuleerd en kosten en opbrengsten van de individuele sportaccommodaties in kaart hebben gebracht. Dat hebben wij niet allemaal kunnen nagaan en wij nemen het daarom voor kennisgeving aan. Wij hopen dat, als deze inspanningen worden uitgebreid, zij tot een verbeterd inzicht zullen leiden. Daarmee zou dan ook aan onze aanbeveling gevolg zijn gegeven.

De rekenkamer zal met belangstelling volgen hoe de centrale stad en stadsdelen gevolg geven aan onze aanbeveling.

Met vriendelijke groet,

dr. J.A. de Ridder
directeur Rekenkamer Metropool Amsterdam

colofon

Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam
Frederiksplein 1
1017 XK Amsterdam

onderzoekers: Johan de Groot
Wendy Hauwert
John van Leuken (projectleider)

Bijlage I - Samenvatting scores stadsdelen op toetsaspecten

In onderstaande tabel zijn de scores van de stadsdelen op de toetsaspecten in een totaal overzicht weergegeven. Het betreffen de scores voor Beleid sport algemeen, Beleid specifiek voor sportaccommodaties en de Financiën (overzicht totale kosten en opbrengsten per sportaccommodatie).

Tabel B.1 - Samenvatting scores stadsdelen op toetsaspecten

	toetsaspect	score			
		Nieuw -West	Noord	Oost	Zuid
	<i>Beleid sport algemeen</i>				
1.	Er is een sportbeleid 2009-2012				
1.1	Sportnota 2009-2012 afgestemd met de centrale stad	5	5	5	1
1.2	Is door het stadsdeel vastgesteld	5	5	5	1
	<i>Beleid sportaccommodaties</i>				
2.	Er is een beleidskader voor het beheer en de exploitatie van sportaccommodaties				
2.1	Geeft inzicht in basisvoorzieningen				
2.1.A	Behoefte	3	5	5	3
2.1.B	Huidige kwaliteit	3	2	2	5
2.1.C	Beoogde kwaliteit	2	2	2	5
2.2	Heeft aandacht voor vorm van beheer/exploitatie	2	2	1	5
2.3	Er zijn meerjaren onderhoudsplannen				
2.3.A	Voor sportparken	3	2	3	5
2.3.B	Voor sporthallen	1	1	2	5
	<i>Financiën</i>				
3.	Een overzicht van totale kosten/opbrengsten is beschikbaar en per sportaccommodatie uitgesplitst				
3.1	Overzicht kosten en opbrengsten				
3.1.A	Totaal overzicht sportparken	3	3	3	4
3.1.B	Overzicht per sportpark	2	1	2	4
3.1.C	Totaal overzicht sporthallen	2	3	3	4
3.1.D	Overzicht per sporthal	1	1	3	4

1 = slecht; 2 = matig; 3 = redelijk; 4 = voldoende; 5 = goed